

Starea vremii 9-15 iulie	9 vineri	10 sâmbătă	11 duminică	12 luni	13 marți	14 miercuri	15 joi
ziua	35°C	29°C	31°C	33°C	36°C	35°C	35°C
noaptea	19°C	18°C	18°C	22°C	21°C	24°C	23°C

Opinia generală

De multe ori, în deplină cunoștință de cauză, stau și mă gândesc, așa cum de altfel cred că majoritatea oamenilor o fac, încotro se îndreaptă lumea aceasta în care trăim. Suntem informați de mass-media despre noi scumpiri de prețuri, despre scăderea nivelului de trai etc., știri care de care mai alarmante.

Privind în jurul nostru și văzând ce se întâmplă, se pare că reacția lumii e cuprinsă de nepăsare, de o indiferență nocivă, care nu poate aduce decât declin pe termen mediu și lung. Mi-e destul de greu să înțeleg cum unii oameni nu pot avea o urmă de empatie cu privire la ceea ce se întâmplă în jurul nostru, la degradarea mediului înconjurător, la valorile care au definit întotdeauna viața noastră cea de toate zilele, cu tot și cu toate, care cumva, ne răpesc din bucuriile vieții.

Nu ne mai pasă de omul de lângă noi, de fratele și semenul nostru, mulți indivizi ajungând doar să se vadă numai pe ei și interesele lor, uitând că trăim într-o comunitate în care singura salvare, cea mai eficientă ar fi unitatea, acel sentiment puternic la care noi, românii, ca popor nu am avut acces. Ne-a lipsit atunci când s-a repartizat prin lume.

Suntem percepuți într-un anumit fel, dar nouă nu ne pasă. Într-adevăr, gura lumii e slobodă și nu o poți opri, nu o poți închide cu una cu două. Dar chiar și așa e bine să ne păstrăm acumulările în ceea ce privește educația, să avem bun simț și să nu dăm cu piatra la orice pas, să nu aruncăm cu noroi. Astăzi, toată lumea se pricepe la tot, mai ales în online, unde sunt vehiculate păreri și argumente fără pic de cunoștințe.

Pentru că suntem de toate și mai la urmă nimic, uităm să fim oameni. Nimeni nu are dreptul pe această lume să judece. Punct. Viața fiecăreia poate fi pusă sub lupă și comentată, dar nu cred că este îngăduit să se întâmple asta. Fiecare trăiește după măsura valorii sale, și dacă este cineva să-l tragă la răspundere, acela nu este dintre cei care comentează pe internet, mai ales că se vede că au o cultură minimă, sau lipsește cu desăvârșire. „Datul cu părerea” a devenit un sport național, chiar dacă, în esență, nimănui nu-i pasă de ce se întâmplă în țară și nu pune mâna să schimbe ceva. Cum? Cu o atitudine proprie, de om civilizată în societate, cu responsabilitate, ori de iubire de valorile perene.

Ceea ce este însă mai grav, este faptul că nu ne mai pasă nici de pensionari sau de viitorul copiilor noștri. Tinerii nu mai au modele, nu au puterea de a discerne între adevăr și minciună și sunt mânați de un fel de auto suficiență care le pervertește spiritul și care va duce această generație și cele care vin din urmă pe o pantă descendentă. Tinerii se aruncă într-un fel de atitudine copilărească lipsită de orice verticalitate.

Nu este vorba că o să ne pierdem calea, ci despre faptul că ne adâncim pe fiecare zi într-o crasă nepăsare, pe care toată lumea o vede, dar nimeni nu face nimic pentru mai bine și pentru a îndrepta lucrurile. Modernismul ne bate la ușă, dar nu știm cum să-l aplicăm în funcție de spiritul tradițional și valorile strămoșești.

Poate că oamenii nu mai au speranță sau poate că pur și simplu au înțeles că indiferența e singura armă, că oricum nu se mai poate face nimic, dar și atunci speranța moare ultima. Așa încât, susținem și credem că lipsa de responsabilitate și implicare, de o minimă cultură nu duce la nimic bun, nu duce nicăieri.

Așa încât, sperăm că cineva va pune piciorul în prag și va trezi conștiințele adormite făcându-ne să înțelegem că „Așa nu se mai poate!”

Petru Pușcas

Editorial

Colectivul redacțional

Mediul, o problemă

Potrivit noului sondaj Eurobarometru, europenii cred că schimbările climatice sunt problema cea mai gravă cu care ne confruntăm în prezent.

Pactul verde european este prioritatea politică numărul unu a Comisiei Europene. Pe baza propunerilor prezentate de Comisie, Parlamentul European și statele membre s-au angajat să asigure neutralitatea climatică a UE până în 2050 și să reducă emisiile nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030 față de nivelurile din 1990. Aceste angajamente sunt acum înscrise în Legea europeană a climei, care a fost semnată oficial în 30 iunie 2021. În vederea atingerii acestor obiective, Comisia va prezenta în 14 iulie 2021 pachetul său de propuneri legislative „Pregătiți pentru 55”. Această amplă reformă a setului de instrumente politice ale UE în domeniul climei și al energiei va include revizuirea legislației existente și o serie de noi instrumente.

Majoritatea cetățenilor UE (64%) iau deja, la nivel individual, măsuri pentru combaterea schimbărilor climatice și fac în mod conștient alegeri durabile în viața lor de zi de zi. La întrebarea „cine trebuie să ia măsuri pentru a combate schimbările climatice”, cetățenii au subliniat necesitatea întreprinderii unor reforme structurale care să acompanieze acțiunile individuale și au invocat în acest sens responsabilitatea guvernelor naționale (63%), a întreprinderilor și a industriei (58%) și a UE (57%). Peste 8 din 10 europeni (81%) sunt de acord că energiile curate ar trebui să beneficieze de un sprijin financiar public sporit, chiar dacă acest lucru conduce la o reducere a subvențiilor pentru combustibilii fosili. Trei sferturi din europeni (75%) consideră că investițiile în redresarea economică ar trebui să fie direcționate în principal către noua economie verde.

Un lucru este cert: consecințele neglijării problemelor de mediu sunt mai costisitoare decât rezolvarea lor, oricât ar părea de piperate la prima vedere. Deciziile climatice luate la timp pot fi un motor al inovării, iar grație inovării, întreprinderile europene pot fi mai competitive, pot contribui la crearea de noi locuri de muncă.

Știri de la Oficiu

Prezentul și viitorul românismului

Dr. Ana Balint

Vineri, 25 iunie 2021, a fost organizată la Aletea o conferință de către Asociația pentru Românii din Aletea, a cărei temă centrală a fost prezentul și viitorul românismului. La începutul programului, *Tibor Boka*, redactor-șef la Ecranul Nostru, a oferit o prezentare istorică, iar apoi primarul comunei Micherechi, *Tát Margit*, a invitat participanții la un joc în care viitorul națiunii române trebuia să fie imaginat peste 20 de ani.

Mulți dintre invitați au interacționat la dialogul care a urmat, exprimându-și părerile așa cum văd ei viitorul comunității, al utilizării limbii române, raportarea copiilor și nepoților noștri la comunitate, la școală, la viața publică. Mulți și-au exprimat îngrijorarea cu privire la evoluțiile negative din ultima perioadă, dar și-au exprimat

dorința de a schimba acest lucru. Mai mulți au subliniat puterea muncii în echipă, dar și lucrul individual bine făcut, pentru ca procesele negative să fie stopate.

Îi mulțumesc lui *Botás László*, președintele Asociației pentru Românii din Aletea, pentru organizarea evenimentului și invitație. A fost o onoare pentru mine să particip la conferință, sper că a fost primul pas într-un proces de reînnoire.

Este luna iulie, așa că începe perioada de vacanță, iar din septembrie îmi voi continua cariera administrativă în cadrul altei instituții. A fost o plăcere pentru mine să pot informa periodic cititorii despre activitatea din ultimul an a Autogovernării pe Țară și a Oficiului acesteia.

MOZAIC

O femeie de 82 de ani, *Wally Funk*, îl va însoți pe *Jeff Bezos* în spațiu la bordul unui zbor al companiei sale Blue Origin, în 20 iulie, devenind cea mai vârstnică persoană care călătorește în spațiu, a anunțat compania, potrivit AFP.

Funk va fi al patrulea pasager al acestui prim zbor cu echipaj al companiei de turism spațial, alături de miliardar, de fratele său, *Mark Bezos*, și de câștigătorul unei licitații al cărui nume nu a fost încă dezvăluit.

În anii '60, *Wally Funk* făcea parte dintr-un program privat numit „Mercury 13”, un grup de 13 femei care au trecut aceleași teste ca și astronauții bărbați selectați în cadrul programului Mercury al NASA pentru a trimite primii americani în spațiu, potrivit Agerpres.

„Mi-au spus că am făcut treaba mai bine și mai repede decât oricare dintre bărbați”, a declarat *Wally Funk* într-un videoclip postat pe contul de Instagram al lui *Jeff Bezos* la momentul anunțului.

„Am spus că vreau să fiu astronaut. Dar nimeni nu a vrut să mă ia. Nu credeam că voi merge vreodată acolo-sus. Voi iubi fiecare secundă”.

„Nimeni nu a așteptat atât de mult”, a scris *Jeff Bezos* în postarea sa. „Bine ai venit în echipaj, *Wally*”.

Wally Funk a devenit prima femeie inspector a agenției americane de aviație, FAA. Ca pilot, ea a acumulat 19.600 de ore de zbor.

Racheta New Shepard a Blue Origin este programată să decoleze în 20 iulie și să ajungă la linia Kármán, care marchează, potrivit convenției internaționale, începutul spațiului, la 100 de kilometri deasupra Pământului.

Pasagerii vor putea apoi să plutească la gravitație zero timp de câteva minute și să observe curbura Pământului.

Apoi capsula va începe o cădere liberă pentru a reveni pe Pământ și va fi încetinită de trei parașute mari și de retrorachete înainte de a ateriza într-un deșert din vestul Texasului.

Bal de Sfântul Gheorghe

Autogovernarea de Naționalitate Română din Macău, președinte *Iulia Birta*, a înfiripat în această localitate, de-a lungul timpului, mai multe tradiții și obiceiuri românești. Unul dintre acestea este și balul organizat cu ocazia Sfântului Gheorghe. Anul acesta manifestarea a fost organizată la mijlocul lunii iunie, într-o zi de sâmbătă.

Au răspuns invitației mulți oaspeți, atât din Ungaria, cât și din România, ei fiind introduși în tradițiile și gastronomia românească, prin intermediul doamnei *Anca Chevereșan* și domnului *Vasile Peri*, care i-au întâmpinat cu sare, pită de Pecica, pălincă și cozonac, oferindu-le și coronițe din spice de grâu, simbol al rodului și bogăției recoltei.

Prezentă la eveniment a fost și doamna *Farkas Erzsébet Éva*, primarul localității, care a declarat pentru Rádió 7 că autogovernarea orașului are

o relație de colaborare foarte bună cu naționalitățile existente în oraș, adăugând că cea română se implică activ în viața culturală din Macău, nu doar prin organizarea de evenimente la nivel de comunitate, ci și la nivel orașenesc. Doamna primar a mai subliniat importanța comunității românești în viața orașului, nu numai pentru că îmbogățește activitatea culturală a urbei, ci ajută la dezvoltarea ei prin implementarea diferitelor proiecte.

Evenimentele comunității românești sunt bine primite, acesta întregind paleta multiculturală a orașului.

Președinta *Iulia Birta* și-a exprimat bucuria reluării activității autogovernării, după această lungă perioadă de pandemie. Manifestările și evenimentele organizate au scopul de a menține și transmite limba și valo-

rile culturale românești în această zonă. Balul de Sfântul Gheorghe, a devenit o tradiție la care numărul mare de participanți pot afla câte ceva din tradiția românească, pot socializa, lega prietenii,

pot petrece momente frumoase în compania muzicii populare românești și a atmosferei de

veselie. Toate evenimentele de la Macău sunt onorate de prietenii din țara mamă, de la Pecica, Sănnicolau Mare, Nădlac, Arad și împrejurimi, dar și cei din localitățile vecine, din Ungaria, unde există comunități românești.

Muzica de petrecere la acest eveniment a fost asigurată de formația din Vărșand, România, condusă de *Ioan Laszlo*.

Balul s-a organizat prin implementarea unui proiect câștigat la Fondul „Bethlen Gábor”, din cadrul Secretariatului de Stat pentru Culte și Naționalități, Cancelaria Primului Ministru. **Delia**

Reparații la infrastructura drumului în Săcal

Prin hotărârea conducerii Primăriei din Săcal și a domnului primar *Pálfi Tamás*, profitând și de timpul favorabil, s-au realizat lucrări de reparații la infrastructura drumului 4115 Săcal, str. Templom și Árpád, către Cheresteș, precum și a lotului de drum 4116 str. Rákóczi către Komádi și Biharugra-Zsadány, în lungime de 950 m. Aceste porțiuni de drum erau într-o stare destul de precară, astfel că, primăria aștepta doar finanțarea lucrării pentru a porni reabilitarea drumului. Cu această ocazie, în proiect a fost menționată construirea unei noi stații de autobuz către Komádi, iar alta peste drum de primărie. Prin implementarea acestui proiect s-a avut în vedere eliminarea riscurilor de accidente, care ar fi putut avea loc în situația de dinainte.

Cu siguranță locuitorii din Săcal sunt mulțumiți, pentru că noul covor de asfalt dă o nouă înfățișare localității și asigură condiții practice pentru circulația rutieră.

J. Vmirjáncki

De „Ziua copilului”, la Apateu

În fiecare an, la Apateu, la Școala Generală și Grădiniță, din respect și dragoste față de copiii care frecventează aceste două instituții de învățământ preșcolar și școlar, s-a organizat ziua copilului.

Scăpați de restricțiile severe, cauzate de pandemie, ziua copilului a fost organizată la sfârșit de săptămână, când împreună cu pedagogii, copiii s-au bucurat de programul pe care l-au vizionat și care a adus tuturor multă voie bună. Clovnii au reușit să descrețească frunțile și adulților prezenți, iar scamatoriile au stârnit ropote de aplauze.

Pe scenă au evoluat apoi formația de dansuri populare din Har-sány. Toate aceste programe au fost susținute de Autogovernarea de Naționalitate Română din Apateu și de Autogovernarea Rromă. Pe lângă prăjituri, dulciuri și langoș, a mai fost oferită copiilor o masă de prânz, delicioasă.

Tot cu această ocazie au fost organizate întreceri sportive, dar și concurs pentru verificarea cunoștințelor de istorie, geografie și biologie, cei mai merituoși fiind premiați cu dulciuri. De ziua lor, copiii, au mai putut beneficia și de pictură pe față.

Așa s-a desfășurat această zi minunată închinată copiilor, care va rămâne în amintirea lor și a părinților ca făcând parte din copilăria lor fericită.

J. Vmirjáncki

Două zile de tabără pentru elevii de naționalitate, pe malul lacului Velence

În perioada 18–20 iunie, elevii de naționalitate din Ungaria, care s-au bucurat de Programul de Burse de Studii al Naționalităților, au fost invitați la Cancelaria Primului Ministru, Secretariatul de Stat pentru Culte și Naționalități, Secretar de Stat, *Soltész Miklós*, la un program ce s-a desfășurat pe malul lacului Velence, într-un mediu ambiental plăcut.

În aceste zile organizatorii au pus la dispoziția tinerilor de naționalitate un program atractiv, divers, unde au avut posibilitatea să cunoască succesiunea de etape, compresiuni aduse de semeni pentru a deveni oameni cunoscuți, specialiști. Secretarul de Stat *Soltész Miklós* alături de *Holczinger Szandra*, actor, *Ember Márk*, actor și *Michélsz Norbert*, pilot de raliuri, au invitat tinerii prezenți la un dialog liber prin care s-a dorit ca aceștia, să cunoască eforturile aduse de cei care au reușit să se evidențieze în societate prin munca lor asiduă. Tinerii au răspuns cu mare interes acestei provocări, purtând un dialog foarte interesant cu „modelele lor”, inclusiv cu secretarul de stat. Sâmbătă, 19 iunie, au fost prezenți la festivitatea de înmânare a distincțiilor acordate la nivel ministerial acelor reprezentanți ai naționalităților conlocuitoare, care și-au adus aportul o viață întreagă în cadrul naționalității din care fac parte, festivitate în cadrul căreia *Soltész Miklós*, a dorit să evidențieze faptul că, „doar atunci vom putea supraviețui ca naționalitate dacă vom avea un exemplu de urmat, în Bazinul Carpatic trăind în pace 14 naționalități”.

La întâlnirea tinerilor de naționalitate de la Gárdony comunitatea românească din Ungaria a fost reprezentată de patru elevi ai

Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula: *Virág Brigitta Strein* și *Petra Livia Szelezsán*, elevele care beneficiază de bursa pentru studii a naționalităților, *Daniela Strein*, cea care a ocupat locul III la Olimpiada de Limba și Literatura Română – 2020 și *Tiberiu Emanuel Simon*, cel care a ocupat locul III la Olimpiada de Limba și Literatura Română – 2021. Acești elevi s-au evidențiat atât prin rezultatele excelente la învățătură, în special în ceea ce privește cultura și civilizația românească. Bursa de studii pentru elevii de naționalitate are o tradiție de 10 ani, perioadă în care s-au bucurat de această susținere peste 200 de elevi. Înmânarea distincțiilor la nivel ministerial în prezența tinerilor precum și programele organizate în această perioadă, au avut ca scop motivarea tinerilor generații, reprezentanți ai tuturor grupurilor etnice din Ungaria, ca la rândul lor, să activeze în cadrul naționalității din care fac parte. Tinerii prezenți la această tabără s-au putut bucura și de programe distractive, concerte de muzică susținute de soliști de naționalitate. „Pe lângă faptul că tinerii prezenți la această tabără s-au evidențiat prin rezultatele deosebite în ceea ce privește propria cultură, ne-am dorit ca aceștia să cunoască și cultura celorlalte naționalități, să se cunoască unii cu alții, sperând că ei vor deveni la rândul lor edili comunității din care fac parte” – a declarat *Tirchi Richárd*, șeful Departamentului pentru Culte și Naționalități din cadrul Cancelariei Primului Ministru.

Cuvântul vieții

„Mă vei călăuzi cu sfatul Tău,
apoi mă vei primi în slavă.”

Psalmul 73:24

Îndemnuri și sfaturi pastorale Timotei cap. 1-2

Apostolul Pavel în cuvântările și scrisorile sale, a accentuat mult principiile credinței, a Evangheliei lui Cristos, în concordanță cu Vechiul Testament. A pus mare accent pe puritatea Evangheliei și a luptat împotriva rătăcirilor spirituale, a oricărei devieri de la adevărul biblic.

În activitatea sa misionară, pe locul întâi, a fost chemarea la pocăință, vestirea harului mântuitor, a iertării oferită de Dumnezeu în dar, prin jertfa lui Cristos, de la Calvar. Dar apostolul a pus mare accent și pe educarea și creșterea în credință a creștinilor. Cu acest scop a scris scrisorile pastorale, respectiv întâia și a doua scrisoare către Timotei și scrisoarea adresată lui Tit. Apostolul, în repetate rânduri, a vizitat bisericile înființate cu ocazia călătoriilor misionare, care au avut loc între anii 48-56, era noastră. Între anii 61-62 a fost arestat la domiciliu, în Roma. Din această robie a fost eliberat, continuându-și vizitele bisericilor, între anii 62-67. Mai apoi l-a lăsat pe Timotei în Efes și pe Tit în Creta, să păstorească bisericile de acolo. Între anii 63-66 le-a scris fiecăruia câte o scrisoare. După ce a fost, din nou, întemnițat i-a scris lui Timotei a doua scrisoare, în anul 67, aceasta fiind ultima scrisoare a apostolului. Deși epistolele pastorale sunt adresate lui Timotei și lui Tit, destinatarii sunt credincioșii, din toate timpurile. Ele conțin îndemnuri și sfaturi spirituale, practice, legate de păzirea credinței, de comportamentul și conduita vieții creștinilor. Însuși apostolul și-a exprimat dorința ca scrisorile lui să fie citite înaintea bisericilor și a inițiat acest fapt. Astfel îndemnurile și sfaturile lui au caracterul învățăturilor generale, pentru orice credincios. Fiind cuprinse în Sfânta Scriptură, ele sunt mai mult decât îndemnuri și sfaturi, trebuie considerate ca porunci din partea lui Dumnezeu, căci El n-are sugestii, ci legi și porunci.

„Pavel, apostol al lui Isus Cristos, prin porunca lui Dum-

nezeu, Mântuitorul nostru, și a Domnului Isus Cristos, nădejdea noastră, către Timotei, adevăratul meu copil în credință: Har, îndurare și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Cristos Isus, Domnul nostru!” Cap.1:1-2.

Pavel se identifică ca apostol al lui Isus Cristos. În aceasta se cuprinde trimiterea lui directă de la Cristos. El n-a căutat să fie apostol, ci a persecutat biserica, dar Cristos l-a oprit în drumul spre Damasc, l-a chemat și l-a trimis să fie apostolul neamurilor. Timotei este numit fiu în credință și tovarăș de luptă. În urare, apostolul, dorește har, îndurare și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru și de la Cristos Isus, Domnul nostru.

Pavel îi amintește lui Timotei sarcina care i-a fost încredințată, și anume să lupte împotriva ereziilor. „După cum te-am rugat la plecarea mea în Macedonia să rămâi în Efes ca să poruncești unora să nu învețe pe alții altă învățătură și să nu se țină de basme și de înșirări de neamuri fără sfârșit, care dau naștere mai mult la certuri de vorbe decât fac să înainteze lucrul lui Dumnezeu prin credință, așa fac și acum.” Cap. 1:3-4.

Învățăturile false sunt foarte diferite. Apostolul amintește basmele și înșirările de neamuri fără sfârșit. Acestea n-au nici o valoare și atrag privirea de la Evanghelie. Cuvântul lui Dumnezeu a fost, și este, înlocuit deseori cu basme, cu obiceiuri omenești, cu datini și tradiții care nu rezultă creștere în credință.

„Ținta poruncii este dragostea, care vine dintr-o inimă curată, dintr-un cuget bun și dintr-o credință neprefăcută.” Cap. 1:5.

În locul speculațiilor omenești, apostolul recomandă dragostea, care provine dintr-o inimă curată, dintr-un cuget bun și dintr-o credință neprefăcută. Accentuează faptul că ținta tuturor activităților creștinilor trebuie să fie dragostea.

„Unii, fiindcă s-au depărtat de aceste lucruri, au rătăcit și s-au apucat de flecărie.” Cap 1:6.

Unii au greșit ținta, s-au

îndepărtat de scopul credinței, au înlocuit Evanghelia și s-au dedat la flecării. Au insistat asupra Legii și a tradiției evreiești. Alții au îmbrățișat filozofii și teorii străine de Evanghelie sau alte speculații omenești. Toate acestea sunt contrare învățăturii sănătoase a Evangheliei.

„Mulțumesc lui Cristos Isus, Domnul nostru, care m-a întărit, că m-a socotit vrednic de încredere și m-a pus în slujba Lui, măcar că mai înainte eram un hulitor, un prigonitor și batjocoritor. Dar am căpătat îndurare, pentru că lucrăm din neștiință, în necredință! Și harul Domnului nostru s-a înmulțit peste măsură de mult, împreună cu credința și cu dragostea care este în Cristos Isus.” Cap. 1:12-12.

Apostolul îi mulțumește lui Dumnezeu pentru cunoașterea Evangheliei și pentru încredințarea spre propovăduirea ei. Își recunoaște nevrednicia și admiră îndurarea lui Dumnezeu care l-a pus în slujba Lui. Își exprimă convingerea că scopul întrupării lui Cristos a fost mântuirea omenirii. Se pune pe locul întâi, în rândul celor păcătoși. „O, adevărat și cu totul vrednic de primit este cuvântul care zice: Cristos Isus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu.” Cap. 1:15. Recunoaște că era mai rău decât ceilalți păcătoși pentru că a prigonit biserica. „Dar am căpătat îndurare pentru ca Isus Cristos să-Și arate în mine, cel dintâi, toată îndelunga Lui răbdare, ca o pildă celor ce ar crede în El în urmă, ca să capete viața veșnică.” Cap.1:16 Pavel reprezintă o pildă în care Cristos Și-a arătat marea Sa îndurare. Dacă Cristos a fost gata să mântuiască pe cel mai păcătos om, atunci e dispus să salveze pe oricine.

Marea îndurare a lui Dumnezeu îl determină pe apostol la laudă, închinare și preamărire.

„A Împăratului veșnicilor, a nemuritorului, nevăzutu-

lui și singurului Dumnezeu să fie cinstea și slava în vecii vecilor! Amin.” Cap. 1:17.

După mărturia personală, Pavel revine la porunca inițială ca Timotei să lupte lupta cea bună pentru puritatea credinței. „Porunca pe care ți-o dau, fiule Timotei, după proorociile făcute mai înainte despre tine, este ca prin ele să te lupti lupta cea bună și să păstrezi credința și un cuget curat, pe care unii l-au pierdut și au căzut din credință.” Cap. 1:18-19. În epistola către Efeseni, 6:10-17, apostolul înșiră toate armele care trebuie folosite în lupta credinței. Aici amintește doar credința și un cuget curat. Acestea se presupun una pe alta. Lipsa uneia rezultă pierderea celeilalte. Cei ce și-au pierdut cugetul curat au căzut de la credință. Pentru ilustrare, apostolul, amintește două persoane, Imeneu și Alexandru. Pentru păstrarea integrității bisericii, apostolul recomandă excomunicarea apostolilor.

Pavel continuă cu îndemnuri la o viață în rugăciune. El a considerat lucru important rugăciunea în viața creștinilor. Aceasta trebuie să fie prima pe lista priorităților bisericii.

„Vă îndemn dar, înainte de toate, să faceți rugăciuni, cereri, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii... Lucrul acesta este bun și bine primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, care voiește ca toți oamenii să fie mântuiți și să vină la cunoștința adevărului.” Cap. 2:1,3-4.

În rugăciunile creștinilor mulțumirea și lauda să aibă un loc proeminent. Rugăciunile să conțină mijlociri pentru toți oamenii. Mijlocirea pentru mântuirea păcătoșilor e bine primită înaintea lui Dumnezeu, căci aceasta corespunde voinței Sale.

„Căci este un singur Dumnezeu și este un singur Mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul Isus Cristos, care S-a

dat pe Sine însuși ca preț de răscumpărare pentru toți...” Cap. 2:5-6.

Creștini au un singur Dumnezeu, creator și susținător al universului. Au o singură cale și modalitate prin care se pot apropia de Dumnezeu și aceasta este Dumnezeu întrupat, omul Isus Cristos, care S-a jertfit pentru salvarea omenirii. Acest adevăr trebuie proclamat. Serviciul acesta i-a fost încredințat apostolului și tuturor servilor lui Dumnezeu.

Apostolul trece la comportamentul creștinilor.

„Vreau, dar, ca bărbații să se roage în orice loc și să ridice spre cer mâini curate, fără mânie și fără îndoieli.” Cap.2:8.

Bărbații trebuie să conducă biserica în rugăciune. Primii creștini se rugau cu mâinile ridicate, conform practicii Vechiului Testament, dar se pretindea ca să ridice mâini curate spre cer. Aceasta semnifică o curăție interioară, spirituală. Bărbaților li se pretinde să aibă relații sănătoase interumane, să fie lipsiți de mânie și îndoieli.

Pavel are sfaturi și pentru femei. „Vreau, de asemenea, ca femeile să se roage îmbrăcate în chip cuviincios, cu rușine și sfială, nu cu împletituri de păr, nici cu aur, nici cu mărgăritare, nici cu haine scumpe, ci cu fapte bune, cum se cuvine femeilor care spun că sunt evlavioase.” Cap.2:9-10. Podoabele femeilor trebuie să fie interioare nu exterioare. Să prezinte valori spirituale și să nu se conformeze felului de trai lumesc. Astfel de îndemnuri are și apostolul Petru. „Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule din aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci să fie omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu.” I Petru 3:3-4.

Dr. Ștefan Cioca
prezbiter

Anamaria Ráfi, în faza națională a concursului de limba engleză

Ce înseamnă să cunoști o limbă străină? Dar două, chiar trei? Înseamnă în primul rând multe porțițe deschise când ajungi la maturitate, porțițe care te vor ajuta să supraviețuiești, să te întreții; apoi, înseamnă respect din partea semenilor pentru cunoștințele acumulate și nu în ultimul rând mândria de sine pentru evoluția făcută. Mândri suntem și noi, ori de

câte ori un elev, un membru al comunității noastre are o reușită și se evidențiază prin nivelul său de cunoștințe în orice domeniu. Mândri și recunoscători îi suntem și elevei noastre, *Anamaria Ráfi*, pentru rezultatele frumoase pe care le-a obținut la Concursul Național de Limba Engleză, succes care, pe lângă faptul că se evidențiază, aduce și renume Școlii Generale „Nicolae Bălcescu” din Giula, iar profesorilor o satisfacție deplină, o oarecare concluzie a faptului că, efortul unui dascăl până la urmă, nu este în zadar, roadele sale fiind succesele și rezultatele elevilor săi.

Anamaria este elevă în clasa a VII-a și este atrasă de vorbirea limbilor străine. Pe lângă limba română, maghiară, vorbește cursiv și limba engleză. Fiind o fire mai retrasă, nu și-a dorit niciodată să își etaleze cunoștințele, participarea la acest concurs fiind pur și simplu din întâmplare. Într-una din zile, toți elevii clasei se pregăteau să intre la ora de sport, o activitate neagră de *Anamaria*. Auzind pe holul școlii că sunt căutați elevi de școala generală pentru a participa la acest concurs de

Anamaria Ráfi și prof. Ágnes Temesvári

limba engleză, s-a prezentat fără a sta prea mult pe gânduri în ideea că, va scăpa de ora de educație fizică. Zis și făcut! A intrat în sala de clasă, și-a făcut înregistrarea, a ascultat din partea profesoarei de engleză

Ágnes Temesvári instrucțiunile după care s-a pus să rezolve exercițiile din fișa de concurs. Fără nici un efort, eleva noastră a câștigat faza locală, clasificându-se în cea județeană și iată-o și în faza națională unde, s-a

clasificat pe locul 24. Aflând de rezultatele ei, am stat de vorbă cu tânăra elevă pentru a afla de unde a pornit această dragoste, atracție pentru limba engleză.

„Pentru mine e o plăcere să vorbesc limba engleză, ba mai mult, obișnuiesc să vorbesc în engleză chiar și cu colegii mei de clasă. De ce? Nici eu nu știu. Pur și simplu îmi place și pot să spun că nu sunt acel copil care se așază lângă carte ca să stăpânească toate regulile gramaticale. Reguli gramaticale am zis? Deseori nici nu știu să explic de ce folosim acel verb la prezent continuos și la prezent perfect, știu doar, că așa este corect. Este adevărat, mă joc mult pe internet unde toate jocurile sunt în limba engleză, mă uit la filme în limba engleză, în rest nu fac prea mari eforturi. Nici la acest concurs nu am pornit pentru a câștiga ori să mă clasific în faza finală. Pur și simplu am vrut să scap de ora de educație fizică. Nu e nimic deosebit. Asta sunt eu!” – ne-a declarat *Anamaria*, cu o simplitate rar întâlnită, afirmând că, acest rezultat nu o face cu nimic mai deosebită decât sunt colegii săi de clasă.

Corina

Bilingvism în aer liber: prima excursie a preșcolarilor din Bătania, în anul acesta

Preșcolarii grupei combinate Dino, de la Grădinița Română „Lucian Magdu” din Bătania, au fost, vineri, 4 iunie, în excursie la Csaba Park, din Bichișciaba. Pentru dezvoltarea bilingvismului, educatoarele *Mihaela Birescu* și *Anita Kreszta* obișnuiesc să le prezinte copiilor, pe cât posibil, partea practică a ceea ce învață, prin joc, la grădiniță (de exemplu: culorile prin plimbări în natură, mijloacele de transport prin vizite la gară, aeroport etc., obiceiurile de Crăciun prin vizite la Târgul de Crăciun din Arad etc.). În felul acesta, copiii învață pe nesimțite cuvintele, expresiile, însușirile unor elemente studiate; cântece, poezii, jocuri; respectarea regulilor la deplasarea în grup; respectarea mediului înconjurător; recapitularea unor reguli de circulație; socializare și vizitarea unui oraș mai mare etc.

La *Csaba Park*, copiii au avut parte de multă joacă în parcul tematic *Tăierea porcului în casa uriașilor*, apoi au numit și au mângâiat animale domestice, au necăjit curcanii, spunând poeziile-joc învățat la grădiniță. Familiile lor au avut ocazia de a-i vedea pe copii respectând regulile de servit masa la picnic, regulile de igie-

nă, de politețe, grija față de mediu.

Educatoarele și părinții le-au făcut surprize: plimbare cu trenulețul cărnaților, prin centrul orașului, unde au observat clădirile, semafoarele, circulația în siguranță; ei le-au oferit și baloane de săpun. Copiii s-au lăsat cu greu duși, dar au păstrat o amintire frumoasă și au demonstrat, luni, la grădiniță, că au învățat foarte bine tot ce trebuia despre animalele domestice și foloasele lor. Dar cel mai mare câștig pentru preșcolarii a fost distracția, coeziunea dintre adulții din jurul lor, care i-au făcut să se simtă o mare familie.

B. M.

Bogația numelor

Fiecare om are trei nume: numele de familie pe care l-a moștenit, numele propriu pe care i l-au dat părinții și renumele, pe care și-l face singur.

Autor necunoscut

La acest capitol, adică al numelui, noi micherechenii eram și încă mai suntem destul de bogați. În primul și primul rând în trecut întâiul născut, de era băiat, la naștere primea numele tatălui. Obligatoriu. Botezat și trecut în matricolele bisericești cu forma lui oficială în limba română: *Mihai, Gheorghe, Vasile, Ion* etc. Apoi, întorși de la biserică, în familie *Mihai* devine *Miși, Mișcuță; Gheorghe – Gyuri, Gyurică, Gyuszi; Vasile – Lică, Licuță; Ion – Ionică, Nică, Nuț, Nuțucă*. Se trece și numele oficial de familie scris românește: *Poendan, Ardelean, Gurzău* și așa mai departe.

Aici însă nu se oprește treaba. Copilul trebuie înmatriculat și la stat. Na, aici numele oficial românesc este tradus și scris în ungurește. Așa *Mihai* devine *Mihály, Gheorghe – György, Vasile – László*, iar *Ioan – János*, iar numele de familie scris cu alfabet și pronunție maghiară: *Pojendán, Árgyelán, Gurzó*.

În cazul fetelor regula nici pe vremuri nu era atât de strictă. Prima fată putea să primească numele mamei sale sau a bunicii din partea vreunui părinte, dar putea să primească și alt nume preferat de părinți sau de nași. Și cum cele mai îndrăgite nume erau: *Maria, Elena, Ana, Eva, Floare*, iar pentru a se putea deosebi una de cealaltă a

luat naștere o mulțime de forme alintate sau împrumutate: *Marișcă, Măriuță, Măriucă, Marika, Mari; Ileană, Lenuță, Lină; Anuță, Nuță, Nuți; Ievuță, Vuță, Vuțică; Florică, Flori, Floricuță*. Cum și fetele trebuiau să fie înmatriculate oficial de statul maghiar, aceste nume primesc forma lor ungrizată: *Mária, Anna, Éva*. Problema era când omul de la birou nu găsea forma corespunzătoare a numelui în limba maghiară: *Rafila* trecea ca *Ráchel* sau *Rebeka*, *Floare* era *Virág* sau *Flóra*, *Nyica* sau *Andronyica* era trecută *Andronyika*.

Abia că ne născusem și aveam deja trei nume: unul oficial în limba română, unul în familie și unul oficial în limba maghiară.

Din păcate sau din fericire, cine mai știe, treaba nu se termină aici.

Noi micherechenii mai avem și așa numitul supranume. Cum numele de familie oficial românesc sau unguresc al consătenilor noștri nu prea îl știm, acest supranume este cunoscut de toată lumea. Astfel cu toții suntem ai cuiva: *a lu Titi, a lu Vucău, a Dainyi, a Babii, a Ghințosului, a Buhii, a Lupului, a Nyiță, a Moancii, a Nyegrului, a Togyichii, a Bucului, a Cizmașului, a lui Ciuproș, a Hașului, a lui Pomir, a Holbanului, a Albului, a Bărâ, a Cianyii, a Evii Lichii, a Benyii, a Butii, a Ticului, a Gyurcoaii, a lu Pavăl, a Ţoiului, a Tinghii, a Ferului, a Mățului, a Doamnyii, a Ţărlui, a Nyiculă, a Coră, a Cului, a lu Chirai, a*

La consemnarea numelui nepoatei mele, *Hoczopán Orsolya* (Giula, 1986)

Rusului, a Iancului, a Ciulului, a lu Heregyeu, a Șarichii, a Clisă, a Cocișului, a Gățului, a lui Jac, a lu Păsulaș, a Sfătului, a Seichii, a Udului, a Tótului, a Banghii, a Boului, a Patronului, a Drăganului, a Toagyer Rafilii, a lu Mihăieș, a lu Pitic, a lu Vănaș, a Cotunyii, a Ficii, a Bobii, a Fercului, a Macului, a Popii, a Driii, a Flocii, a Locuță, a Biță, a Tăbli, a lu Buricoi, a Succi Curtului, a Fusului, a Ștyoapii, a Ţului, a Glighii, a Uănulii, a Anyii Florii, a Șutului, a Bilescului, a Florii Lichii, a lu Gligor, a Latului, a lu Ștyefănaș, a Micului, a Peră, a Bircului și încă a multor altora.

Și ca să fie și mai îndesa-

tă treaba unii mai primim și nume de poreclă: *Miniszter, Kalács, Minszenti, Kekero, Macsek, Nyiszi, Golyó* și multe altele.

N-ar fi situația destul de încălțită dacă treburile nu s-ar încurca uneori chiar în familie. Astfel în familia mea de exemplu, tata poartă numele de *Ioan, János, Iuanye*. Primul născut al soților *Hoțopan* a fost botezat *Ioan, János, Ionică*, care a trăit doar două săptămâni. Al doilea copil a fost botezat tot *Ioan, János, Ioniță*. Până aici erau deja trei cu nume de *Ioan*. Când mi s-a născut și al treilea frățior, din greșeală notarului, a fost trecut în matricole tot

Ioan. Așa că o vreme bună toți membrii familiei mele de gen bărbătesc au purtat numele tatălui meu. După *Iuanye, Ionică, Ioniță* lui *Daniel* cred că i-am fi zis *Nică*, sau *Nuț* sau poate *Nuțucă*...

Eu am primit numele după bunica din partea lui tata. În familie și în sat îmi zic *Anuță*, oficial sunt *Ana Hoțopan* sau *Hoczopán Anna*, când mi se adresează în limba maghiară sunt *Annuska*, pentru foștii mei colegi de clasă sunt *Hoci*, însă mie îmi place cel mai mult să mă prezint așa cum m-a învățat mama: sunt *Anuța Iuanyii Hoțopanului și a Firii lui Titii*.

Dr. Ana Hoțopan

25 de ani de la înființarea Clubului Pensionarilor din Pocei

În data de 12 iunie, Clubul Pensionarilor din Pocei, a împlinit 25 de ani de activitate. Întâlnirea a fost un bun prilej de a sărbători împlinirea unui sfert de veac de activitate dar și ocazie fericită de a fi împreună, după 2 ani de restricții în pandemie.

Doamna *Tóth Sándorné*, președinta clubului, a mulțumit celor prezenți, informându-i despre faptul că la înființare clubul a avut puțini membri. Au fost pomenite și doamnele *Kocsis Gyuláné* și *Ragályi Imréné* care au contribuit la înființarea clubu-

lui. În prezent, clubul are 19 persoane, a precizat doamna președinte.

Datorită pandemiei, activitatea clubului s-a redus, ba mai mult a fost întreruptă, toate activitățile de club, cântece și dansuri, s-au amânat datorită acestei situații.

La această sărbătoare au mai

fost invitate doamnele *Molnár Ferencné*, președinta al Uniunii Pensionarilor din Județul Haidu-Bihar, precum și *Pappné Ráduly Irma*, vicepreședinta, care în cuvântul rostit s-au declarat foarte mulțumite de activitatea clubului, scoțând în evidență unitatea membrilor.

În încheiere a avut loc un

program artistic, după care a urmat prânzul cu bucate din cele mai alese. La eveniment a fost prezentă și doamna *Mazsu Jenőné Nuși*, președinta Autogovernării de Naționalitate Română din Pocei, organizație care are o colaborare frumoasă cu acest club.

Nagyné Kelemen Mónika

Cărți românești accesibile în biblioteca digitală Eurocarpatica

Un număr de 500 de volume de istorie, cultură și spiritualitate românească au fost scanate și introduse în Biblioteca digitală Eurocarpatica a Centrului Ecleziastic de Documentare „Mitreopolit Nicolae Colan” din Sfântu Gheorghe, printr-un proiect cofinanțat de Secretariatul General al Guvernului României.

Au fost puse în circuitul public, atât în formă digitală, cât și tipărită, o serie de publicații românești editate în perioada interbelică în fostele județe Ciuc, Odorhei și Treiscaune, azi județele Covasna și Harghita, aflate în păstrarea Bibliotecii Academiei Române din București.

Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitreopolit Nicolae Colan” din Sfântu Gheorghe își propune să introducă în circuitul public, în format digital, și alte documente aflate în arhiva sa, inclusiv cele din sectorul multimedia, format din fonotecă și videotecă.

S-au restaurat 40 de icoane pe lemn și pe sticlă, precum și 40 de cărți. În cărțile acestea de cult s-au găsit multe însemnări în manuscris făcute atât de către preoții bisericilor, cât și de către cântăreții de la strună, arătând prin aceasta că momentele importante din viața lor le-au însemnat acolo. Anul acesta este în lucru încă un proiect pentru 40 de icoane și 40 de cărți care vor fi restaurate.

În cadrul Zilelor „Andrei Șaguna”, a avut loc întâlnirea de lucru a grupului de cercetători implicați în realizarea compendiului „Românii din județele Covasna, Harghita și Mureș în memoria istorică”, precum și simpozionul „Transilvania în opera marelui istoric Nicolae Iorga”, prilejuit de împlinirea a 150 de ani de la nașterea acestuia.

Sâmbătă a avut loc cea de-a XIII-a ediție a Colocviului național al Grupului de cercetare „I. I. Russu”, în cadrul căruia au fost prezentate rezultatele celor mai recente cercetări privind istoria, cultura și spiritualitatea românilor din sud-estul Transilvaniei și au fost acordate premii prof. univ. dr. Ioan Bolovan din Cluj-Napoca, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Ion H. Ciobotaru din Iași, prof. univ. dr. Ioan Vlad din Brașov, dr. Violeta Popescu din Milano și jurnalistului Mihail Groza din Miercurea Ciuc.

Două zile de tabără pentru elevii de naționalitate, pe malul lacului Velence

🔗 3 La acest program au participat 110 elevi de naționalitate printre care germani, slovaci, sloveni, sârbi, croați, români și romi.

În rândurile de mai jos vă redăm impresiile elevilor de naționalitate română care au participat la tabăra de la Gárdony, în perioada 18–20 iunie.

Szelezsán Petra Lívia – „În septembrie 2020, am obținut bursa de studiu etnic anunțată de Ministerul Resurselor Umane, de domnul **Soltész Miklós**, secretar de stat pentru relații bisericești, etnice și cu societatea civilă.

Datorită bursei, am avut ocazia să călătoresc pentru o întâlnire etnică. Întâlnirea a avut loc la Gárdony, lângă lacul Velence. Au fost o mulțime de programe care ne așteptau și, totuși, am avut șansa să ne relaxăm în timpul liber. La eveniment au participat 7 naționalități care locuiesc în Ungaria; română, germană, sârbă, slovacă, slovenă, croată și romă.

După cazare, au început programele planificate. Evenimentul a fost deschis de **Gulyás Gergely**, ministru responsabil cu Cabinetul Primului Ministru și de **Soltész Miklós**, Secretar de Stat. În timpul programelor opționale, m-am împrietenit cu germani, slovaci și cu o fată slovenă.

În prima zi, **Bagossy Brothers Company** a susținut un concert, care a fost o experiență incredibilă. O atmosferă grozavă a domnit peste tineri atât în timpul concertului cât și după. După aceea a urmat o seară de cunoaștere și petrecere care a durat până în zori.

A doua zi am avut ocazia să cârmuim o barcă dragon. Aceasta a fost o experiență de neuitat. În această zi au fost organizate și două concerte pentru noi. Prima trupă a fost **Parno Graszt**, urmată puțin mai târziu de formația **Tint'Íz**. În aceeași zi, a avut loc Campionatul European de Fotbal, pe care l-am urmărit împreună cu ajutorul unui proiector.

În ultima zi, de rămas bun, am avut ocazia să vedem departamentul de reabilitare al Hotelului **VVSI Sport** și Centrul de reabilitare.”

Sztrein Virág Brigitta – „În luna aprilie am primit o invitație să particip la o întâlnire organizată pentru tinerii de diferite naționalități din Ungaria, în perioada 18–20 iunie. Evenimentul a avut loc la „Hotelul VVSI Sport”, în orașul Gárdony, lângă lacul Velencei. Programul a fost deschis de ministrul **Gulyás Gergely** și de domnul **Soltész Miklós**, secretar de stat pentru naționalități. După deschidere a urmat concertul „Bagossy Brothers Company”, care a devenit programul meu preferat, membrii formației venind din Transilvania. Seara am făcut cunoștință cu ceilalți participanți și am organizat o mică discotecă. A doua zi am navigat

pe lacul Velence, apoi am stat de vorbă cu niște personalități renumite: actrița **Szandra Holczinger**, actorul **Márk Ember** și pilotul de curse auto, **Norbert Michelizs**. După-amiază ne-au așteptat două concerte, iar de la 15:00 am sprijinit împreună echipa națională a Ungariei care este inclusă la Campionatul European de Fotbal. După o cină gustoasă ne-am distrat iarăși împreună. În ultima zi am avut program liber, și având vreme caldă, mulți dintre noi am ales să ne petrecem timpul pe plajă. Mă bucur că mi-am făcut noi prieteni, că m-am întâlnit cu persoane noi fantastice, inclusiv organizatorii, care au fost foarte atenți și amabili cu noi. Din păcate au trecut foarte repede aceste trei zile, dar cred că toți ne-am simțit foarte bine, am trăit noi experiențe și așteptăm cu nerăbdare să ne revedem cât mai repede.”

Sztrein Daniella Stella – „Am avut posibilitatea să o însoțesc pe sora mea, **Virág** la această întâlnire specială. În timpul evenimentului am cunoscut mai bine situația naționalităților din Ungaria și am putut discuta cu participanți despre subiecte importante și serioase, de exemplu despre educația în școlile de naționalitate. Am fost de acord cu toții că și generația noastră trebuie să păstrează limba, tradiția, religia și identitatea, în cazul nostru, identitatea românească. Zilele au trecut repede cu o atmosferă calmă și prietenoasă, cu programe fantastice și memorabile. Programul meu preferat a fost discuția cu personalități marcante din Ungaria, printre altele, cu pilotul **Michelizs Norbert**. El are legătură cu naționalitatea germană și a devenit un idol pentru mine. A fost un eveniment de neuitat, abia aștept să ne reîntâlnim cât mai repede.”

Corina

